

NOWINY RZESZOWSKIE

Rzeszów, 17 sierpnia 1962 r.

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR

Nr 195 (4097) | Wyd. A

Nakład 56.790

Naród radziecki może być dumny z bohaterów kosmosu

◆ Pierwszy wywiad ◆ Kosmonauci w rękach lekarzy

Pomyślnie zakończony pierwszy w historii lot zespołowy kosmonautów radzieckich nadal jest przedmiotem licznych komentarzy prasowych i wypowiedzi w różnych krajach. Pełne są one uznania dla tego historycznego osiągnięcia, przy czym podkreśla się wielką precyzję, z jaką wystrzelono i sprowadzono na Ziemię oba statki kosmiczne, a także fakt, że prowadzone przez Związek Radziecki badania kosmosu mają charakter pokojowy i naukowy.

MOSKWA

„Najważniejszym rezultatem naszego lotu jest pomyślnie jego zakończenie oraz wykonanie programu, a także fakt, że jako pierwsi potrafilimy odbyć lot w parze — jak się to powiada w lotnictwie. Wszystko dobrze, wszystko dobrze!” — powiedział Pa-
weł Popowicz korespondentowi TASS-a wkrótce po wylądowaniu.

Andrian Nikolajew oświadczył: „Jestem dumny z tego, że zadanie zostało zleczone mnie i memu towarzyszkowi. Uczyniliśmy wszystko, aby je wykonać”.

Wywiadu tego kosmonauci udzielili w domu, do którego przybyli na krótki odpoczynek.

Drogi z lotniska do miejsca odpoczynku obaj kosmonauci odbyli wzdłuż żywego korytarza. Po obu stronach drogi zgromadzili się ludzie, wznoszący entuzjastyczne okrzyki na cześć dzielnych kosmonautów.

Nikolajew i Popowicz — donosi korespondent — trzymają się dzielnie, są weseli, żartują, śmieją się i chętnie odpowiadają na pytania. Kiedy wszyscy weszli do domu, w którym było gorąco, Popowicz odczytał listy: „Słowo honoru, w kosmosie było znacznie bardziej komfortowo!”, Nikolajew zaś dodał: „I ludzi mniej i mniej hałasu”.

Wkrótce potem odbyła się rozmowa telefoniczna między kosmonautami a Nikitą Chruszczowem. Nikolajew złożył raport, że lot odbył się pomyślnie, że samopoczucie kosmonautów znakomite i że gotów jest wykonać nowe zadania partii i rządu. Nikolajew gorąco podziękował premierowi Chruszczowowi za gratulacje, kończąc: „Do zobaczenia w Moskwie”.

Następnie Nikolajew oddał słuchawkę Popowiczowi, który również zapewnił, iż w każdej chwili gotów jest wykonać zadania, jakie zleci mu partia i rząd.

W tym czasie organizuje się przed domem żywołowy wiec. Zamiast trybuny przyniesiono kosmonautom zwykły stół, na który obaj wchodzi i obejmując się ramionami, pozdrawiają zebranych.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Holandia i Indonezja podpisały oficjalne porozumienie w sprawie Irianu Zachodniego

NOWY JORK

W środę późnym wieczorem, zgodnie z oczekiwaniami, nastąpiło w siedzibie ONZ w obecności p. o. sekretarza generalnego U Thanta uroczyste podpisanie porozumienia przekazującego Indonezji administrację nad Irianem Zachodnim. Ze strony indonezyjskiej umowę podpisał minister spraw zagranicznych, dr Subandrio, ze strony holenderskiej — amb. Van Roijen.

Termin przekazania administracji Irianu Zachodniego Indonezji ustalono na 1 maja 1963 r., do tego czasu od 1 października br., w okresie przejściowym, administracja tego kraju znajdować się będzie w rękach ONZ. Przedstawiciele ONZ i międzynarodowe oddziały ONZ pozostaną jednak w Irianie Zachodnim aż do przeprowadzenia przez administrację indonezyjską plebiscytu wśród ludności papuaskiej, która ma się wypowiedzieć co do przyszłości swojego kraju w terminie nie późniejszym niż koniec 1969 r. Przedstawiciele ONZ — jak głosi pierwszy punkt porozumienia — wyjadą do Irianu Zachodniego po przyjęciu przez Zgromadzenie Ogólne wspólnej rezolucji holenderskiej i indonezyjskiej w sprawie Irianu Zachodniego, opartej na warunkach obecnego porozumienia.

Jednocześnie z umową o temat przyszłości Irianu Zachodniego podpisano porozumienie w sprawie zawieszenia broni, które ma nastąpić o północy 18 bm. W najbliższym czasie nastąpi wycofanie wszystkich oddziałów holenderskich z wyspy.

W krótkim przemówieniu, wygłoszonym po podpisaniu umowy, dr Subandrio wyrażając zadowolenie z powodu zakończenia 13-letniego okresu sporów o Irian Zachodni wskazał, że osiągnięcie porozumienia oznacza dla Indonezji ostateczne zjednoczenie kraju, które było jednym z podstawowych celów rewolucji narodowej.

Premier rządu holenderskiego, de Quay wystosował w środę wieczorem apel do holenderskiej ludności Irianu Zachodniego, aby współpracowała z delegatami ONZ przy realizacji warunków obecnego porozumienia.

Ludność Moskwy powitała entuzjastycznie wiadomość o lądowaniu kosmonautów Andriana Nikolaiewa i Pawła Popowicza.

Na zdjęciu: wiwatujące tłumy na Placu Czerwonym.

CAF - telefoto

Rzeszowianie podziwiają wielki sukces radzieckich kosmonautów

Radzieccy kosmonauci znajdują się w dalszym ciągu w centrum zainteresowania społeczeństwa Rzeszowszczyzny. Tak na ulicy, jak też w pociągach i autobusach, na temat osiągnięć mjr Nikolaiewa i ppik Popowicza trwają ożywione dyskusje. Ostatni sukces nauki i techniki radzieckiej — lot zespołowy „Wostoka 3” i „Wostoka 4”, trwający 71 godzin — jest bez przerwy na ustach wszystkich.

Algieria członkiem Ligi Arabskiej

KAIR

Rada Ligi Arabskiej zatwierdziła w czwartek jednogłośnie przyjęcie Algierii do Ligi Arabskiej, jako pełnoprawnego członka.

Algieria będzie 13. członkiem Ligi Arabskiej.

ALGIER

W czwartek przybył do Algieru stały obserwator Tymczasowego Rządu Republiki Algierskiej przy ONZ Chanderil. Zdaniem obserwatorów, przyjazd jego łączy się ze sprawą przyjęcia Algierii do ONZ.

Wyrazem zadowolenia i radości społeczeństwa naszego województwa z udanej, zbiorowej wyprawy w kosmos ludzi radzieckich, są organizowane samorzutnie przez załogi zakładów pracy, instytucji i urzędów — zebrania i masówki. W czasie ich trwania mieszkańcy Rzeszowszczyzny dają wyraz podziwu i uznania dla nowego sukcesu Kraju Rad. W depeszach przesyłanych następnie do Ambasady ZSRR w Warszawie zebrani przekazują podziwienie i gratulacje dla kierownictwa KPZR, rządu i narodów ZSRR, a także dla obu bohaterów kosmosu. Jak głosi jedna z depesz: „Ogromny sukces narodów ZSRR napawa wszystkich ludzi pracy Rzeszowszczyzny dumą. Równocześnie umacnia on wiarę w skuteczność wysiłków w budowie komunizmu i w walce o pokój na całym świecie”.

Podobnie jak poprzednie dni, również ubiegły czwartek przebiegł w całym województwie pod znakiem wielu masówek i zebrani załóg zakładów przemysłowych, instytucji i urzędów. M. in. te-
legramy z gratulacjami i życzeniami dalszych sukcesów w podboju kosmosu wysłali do Ambasady ZSRR: załoga Huty Stalowa Wola, pracownicy Rafinerii Nafty w Jaśle, Zakładów Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Pektowin” w Jaśle oraz wielu innych instytucji i urzędów.
(b-da)

Olbrzymi pożar w Starej Wsi

Wczoraj w nocy w miejscowości Stara Wsie (pow. Brzozów) wybuchł groźny pożar. Powstał on z nieustalonych dotąd przyczyn w zabudowalni Apolonii Leń, a następnie przetrwał się na sąsiednie zabudowania. Zanim udało się zorganizować skuteczną akcję ratowniczą — piomienie strawiły 7 domów mieszkalnych i 5 stodół nalażowanych srebem. W piomieniach poniósł śmierć 62-letni Stanisław Leń. Według prowizorycznego szacunku, straty przekraczają 800 tys. złotych.

Irian Zachodni posiada powierzchnię 412.800 kilometrów kwadratowych, niemal dwukrotnie większą niż powierzchnia Wielkiej Brytanii wraz z Irlandią. Posiada on bogate zasoby ropy naftowej, niklu i kobaltu oraz wielkie bogactwa leśne. Ludność miejscową stanowi około 700 tys. Papuasów, trudniących się głównie rolnictwem i myślistwem.

Od chwili uzyskania niepodległości w 1949 r. Indonezja zgłaszała swoje prawa do Irianu Zachodniego jako jednej z prowincji kraju.

Radzieckie instytuty onkologiczne korzystają z najnowocześniejszych aparatów do leczenia złośliwych nowotworów.

Na zdjęciu: leczenie za pomocą naswietlań betatronem.

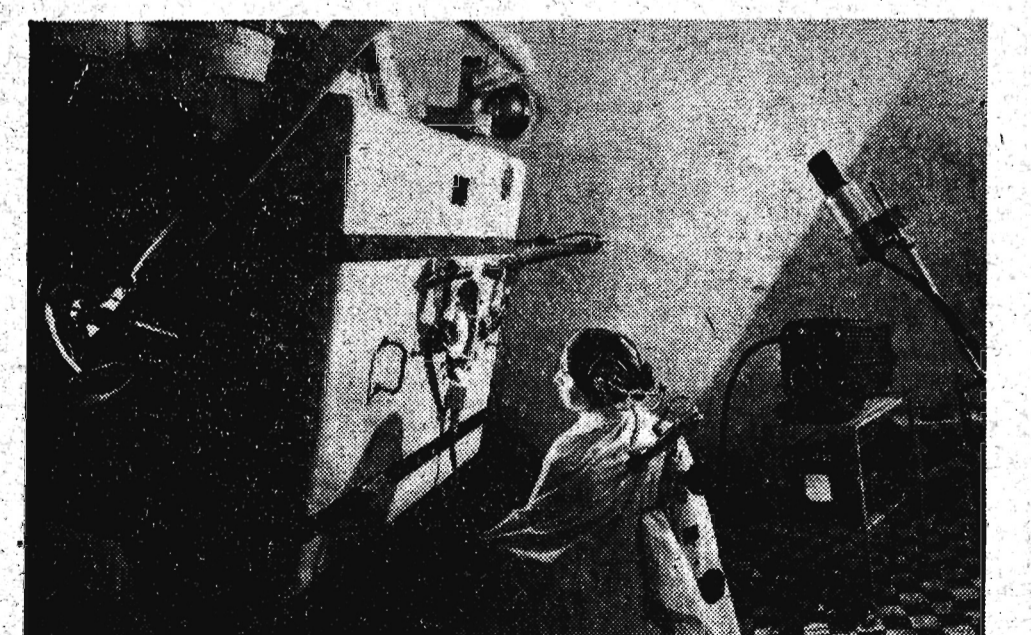
Fot — CAF

CIEKAWOSTKA

ZGINĄŁ MOST DNIA

Przykra niespodzianka spotkała mieszkańców wioski Volano. Wstając pewnego dnia o świcie z łóżka, spostrzegli z nieopisanym zdumieniem, że stalowy most, ułatwiający im komunikację z miejscowym kanałem, zmienił kształt. Najpierw sądzili, że się zawalił, potem, iż chodził o jakiś kłopot z giel.

Okazało się jednak, że lejący nieznani sprząwcy skradli cały most w ciągu nocy. Należy wątpić, czy dotyczyłby kroniki polityczne, zanotowały tego rodzaju wydarzenia.

Jaka będzie dziś pogoda?

Sytuacja baryczna: Wielka Brytania oraz Europa zachodnia i środkowa amajuja się w zasięgu niżu barycznego. Drugi niż zalega w rejonie Uralu. Pozostaje obszar Europy znajdują się w zasięgu wyżu, którego centra leżą w rejonie Wysp Azorskich, północnej Skandynawii i Ukrainy.

Prognoza pogody: Rano mgły i zamglenia. W ciągu dnia zachmurzenie niewielkie, przejściowo wzrastające w godzinach popołudniowych aż do wystąpienia burz i przelotnych opadów. Temperatura dniami ok. 24 st., nocą ok. 18 st. Wiatry słabe, południowo-zachodnie.

Między przeszłością a przyszłością

Wyjście z dworca kolejowego w Przemyslu nie jest najbardziej dogodnym. Aby dostać się na ulicę, trzeba pokonać dość pokazy odcinek drogi. Na tym dworcu można się poza tym dowiedzieć ciekawych rzeczy, jak na przykład, że... Rzeszów leży pod Przemysłem. Nie wierzyłeś? Naprawdę!

Na tablicy, podającej czas przyjazdu i odjazdu poszczególnych pociągów — czytam i własnym oczom nie wierzę: pociągi podmiejskie do Rzeszowa. Jakże pociągi? O toż wyraźnie zostało napisane: podmiejskie!

Zawsze wiedziałem, że pociągi podmiejskie chodzą z Warszawy, powiedzmy, do Podkowy Leśnej. Z Rzeszowa mogą jeździć do Babicy. Ale żebym z Przemysła jeździł aż do... Rzeszowa. Z tego wynika jasno i niezbicie, że Rzeszów leży pod Przemysłem. Ot, taka sobie miejscowość podmiejska. A niektórzy uważają, że to stolica województwa...

Na coś podobnego nie mogłoby sobie pozwolić żadne inne miasto powiatowe, lecz Przemysł może, bo Przemysł zapatrzony jest wciąż w swoją przeszłość. Tkwi w historii. Miasto żyje przede wszystkim tym, czym było. Mniej dba się tu o teraźniejszość, o stan faktyczny.

NIE SZUKAJMY OSOBLIWOŚCI

POWODY DO DUMY mieszkańcy Przemysła mają zresztą i dziś. Urocze położenie nad Sanem przecież się nie zmieniło. Takiego położenia może Przemysłowi pozazdrościć sporo innych grodów. Miasto nie jest zbyt małe i niezbyt duże — w sam raz. A przy tym dość starannie utrzymane.

Trzeba stwierdzić, że zapatrzenie w Przemyslu nie pozostawia wiele do życzenia. Można kupić prawie wszystko, co człowiekowi potrzebne. Nawet punktów usługowych jest więcej niż gdzie indziej. Restauracje schludne, karmią gości przyzwoicie. I to nie tylko „Polonia”, lecz również taka „Mostowa”. No cóż, pracowników gastronomii szkoli się na miejscu, w apczalnej szkole.

Z kim się mówi — to każdy stwierdza, że Przemysł ma wreszcie ustabilizowane władze. Na właściwych miejscach znajduje się coraz więcej właściwych ludzi. Prawdziwych gospodarzy, którzy potrafią starać się i o niezbędne fundusze, i myśleć o zrobieniu czegoś za pomocą istniejących na miejscu środków. Jednym słowem — tacy działacze, jak sekretarz KP, jak przewodniczący i sekretarz MRN — są tu rzeczywiście znani.

W Przemyslu mnóstwo już zrobiono, niemniej się tworzy, lecz jeszcze ciągle są sprawy nie załatwione, przykre bolączki wymagające usunięcia. Dawno przestał być Przemysł miastem, w którym żyło się z pokątnego, przygranicznego handlu. Bliskość granicy nie ma na mieszkańców bynajmniej jakiegos destruktynego wpływu. Nie posiada też dla nich pozytywnego znaczenia — przejazdu bowiem przez Przemysł zagranicznych turystów prawie się nie odczuwa.

Przemysł więc, to takie samo miasto, jak inne, położone w różnych częściach Polski. Jego specyfika nie jest wcale osobliwa. Przyklepanie etykiety: „miasto urzędnicze, drobnomieszczańskie” — na

nic się nie zda. Przemiany społeczno-ekonomiczne nie ominęły też i tego zakątka kraju. Ze są one tu jeszcze stosunkowo mniej widoczne, to osobna sprawa, która wymaga wnikliwego rozpatrzenia.

POGON

ZA CIEKAWĄ PRACĄ

W PRZEMYSŁU nie ma przede wszystkim wciaż odpowiednich możliwości zatrudnienia młodych ludzi. Takiego zatrudnienia, które by im odpowiadało, któ-

JERZY MIRECKI

re by miało cechy atrakcyjności, było zgodne z duchem naszych czasów. Tu jest — jak to się mówi — pies pogrzebany. To chyba główny powód wszystkich kwasów.

Przemysł ma bardzo dużo młodzieży, jest miastem szkół i internatów (gdz kształci również młodzież z okolicy). Pilnym zadaniem byłoby dostosowanie profilu tych szkół do istniejących potrzeb (zgodzi się ze mną prawdopodobnie inspektor szkolny — poseł Uchwał) i powołanie do życia m. in. technikum kolejowego. Konieczne jest stworzenie młodym chłopcom i dziewczętom możliwości kształcenia się w dziedzinie techniki, która ich specjalnie pociąga. (Wystarczy popatrzyć, jak pchają się do Zakładów im. Dymitrowa).

Młodzież przemyska wyjeżdża na studia techniczne do innych miast i później już do Przemysła nie wraca. Jest to poważna strata dla tamtejszego środowiska. Niektórzy mieszkańcy Przemysła, posiadający średnie i wyższe wykształcenie — nie mają co za sobą zrobić.

Największa obecnie przemyska inwestycja — Zakłady Płyt Pilśniowych — nie rozwiąże jeszcze zagadnienia. Ta wielka, supernowoczesna, a więc prawie całkiem zmechanizowana fabryka — będzie mogła zatrudnić tylko około 400 osób. Niezbędne są więc dalsze inwestycje. Jak wiadomo — do inwestycji Przemysł nie miał jednak dotychczas szczęścia.

Był okres, w którym nie budowano w tym mieście. Ale kiedy później zaczęto budować i adaptować stare budynki, to też zdało się to psu na buty. „Sanatorium” w Lipowicy, oddział Szpitala Miejskiego przy ul. Słowackiego — ile to wszystko forsę kosztuje, a pożytek wątpliwy. Na pomieszczenia zaś dla spółdzielni „Bednarz” nigdy pieniędzy nie było, aż się spaliła rudera, w której pracowali przemyscy stolarze. Szkoła, że nie spaliła się do końca.

JAK TU ZAŁOŻYC

RODZINE

JESLI MÓWIC, że rozwój Przemysła nie jest całkiem taki sam jak innych, podobnych mu miast, to dlatego, że właśnie budownictwo stanowi tu słaby punkt. Budownictwo przemyskowe i mieszkaniowe. W tej chwili wciaż podobno nie ma kto budować w Przemyslu. Mówi się, że „Przemysł buduje wieś” — to znaczy okoliczni chłopci, przywożeni codziennie do miasta samochodami ciężarowymi. Świadczy to o borykaniu się z trudnościami, które przy poważnym traktowaniu całej sprawy można by chyba pokonać.

Praca w budownictwie z prawdziwego zdarzenia, w

nowoczesnym przemyśle — daje obecnie najpokaźniejsze zarobki. A kto nie chce zarobić? Przeciętne płace w Przemyslu są niskie — właśnie z tej przyczyny, że nie buduje się, że nie unowocześnia się, tak jak trzeba, przemysłu.

Techniczne zacofanie zaczyna niekorzystnie ciążyć również na świadomości ludzi. Dowodem tego — opory z jakimi przyjęte zostały początkowo w „Polnej” normy techniczne uzasadnione. Z tych samych względów może wynikać niechęć do pracy w budownictwie, ale przecież są

sam wybudować sobie mieszkanie — dostaje szybko przydział, ponieważ grozi, że z Przemysła wyjedzie. A niech wyjedzie, jeśli mu nie zależy. W blokach powinno być widać stanowczo więcej robotników, młodych małżeństw.

NIGDZIE W WOJEWÓDZTWIE nie jest może tak widoczna rozpiętość między położeniem materialnym różnych ludzi. Z jednej strony domy opiekuńcze, małe pensje, a z drugiej — wielkie fortuny. Pan doktor pisze na drzwiach swego mieszkania: „Biednych przyjmuję się bezpłatnie”, a drze podobno z pacjentów, ile tylko wlezie. Posiadacze aut licytują się między sobą, który z nich ma najdroższy wóz. Świadczy jednak na cele społeczne — takie, jak np. przekaznikowa stacja telewizyjna — nie mają ochoty. Ofiarni powinni być w pierwszym rzędzie... ci mniej zamożni.

Wiele rzeczy jest znanych, mówiło się już o nich. Po co więc przypominać? Z tej prostej przyczyny, że od postulatów do ich realizacji droga jest często długa. Z okazji 1000-lecia Przemysła wręczono miejscowej młodzieży symboliczny klucz od bram miasta. Ale podwoje wielu instytucji są dla niej nadal zamknięte. Ale podwoje do zespołu takiego „Fredreum” (o co na pewno musi boleć serce mecenasza Malca).

Idąc wieczorem głównymi ulicami Przemysła — można podziwiać, jak są one ładnie oświetlone. Ile to światła jeszcze przybędzie, gdy powstaną w mieście nowe hale fabryczne i budynki mieszkalne. Tak jak to się bez przerwy dzieje wszędzie.

Koszenie (obok) i omłoty żyta (u dołu)

Foto: CAF

Statki „Zegluga Gdańskiej” przewoziły już w tegorocznym sezonie ponad milion pasażerów.

Zobowiązania tarnobrzeskich górników i chemików

Zalogi Kopalni i Zakładów Przetwórczych Siarki w Tarnobrzegu cennymi zobowiązaniami uczcili V Kongres Związków Zawodowych.

Wartość czynu produkcyjnego górników z Piaseczna wynosi ponad 2 mln złotych. Dzięki usprawnieniu dokonaneemu przez pracowników jednego z wydziałów, taśmę importowaną zastąpił się krajową, co przyniesie gospodarce narodowej oszczędności dewizowe.

Zaloga Zakładu Produkcji Superfosfatu wyprodukuje ponadplanowo 1.500 ton nawozów sztucznych o wartości 1.270 tys. zł. Inżynierowie i technicy opracują m. in. dokumentację nowej trasy kanału odwadniającego kopalnię w Piasecznie.

Realizacja innych zobowiązań przyczyni się do zwiększenia wydajności pracy, przedterminowego dokonania remontów, zagospodarowania i ulepszenia terenów wokół kombinatu. Łączna wartość zobowiązań wynosi 6.829.857 zł.

Wiele uwagi Rada Zakładowa poświęca problemom BHP i rozwijaniu działalności kulturalno-oświatowej. Dyrekcja zobowiązała się przekazać pracownikom 150 3-arowych ogródków działkowych.

Z. K.

Autobusy z Sanoka na eksport

Największa na terenie kraju Fabryka Autobusów „Autosan” w Sanoku, obok produkowanych szeroko na potrzeby wewnętrznej komunikacji wielosobowych pojazdów mechanicznych, przygotowuje ostatnio pierwszą serię zmodernizowanych au-

tobusów „San-H 25” na eksport do Bułgarii. 20 sztuk tych autobusów odjedzie z Sanoka na Bałkany już w przyszłym miesiącu.

Warto wspomnieć, że sanockimi autobusami interesuje się nie tylko Bułgaria. Zamówienia na nie złożyła również Kuba, a ponadto chętnie zakupiłoby je także takie kraje, jak m. in. Turcja, Chile i Senegal.

Zmodernizowane „San-H 25” posiadają nowoczesną karoserie, wyposażone są także w wiele urządzeń, mających na celu zapewnienie podróżnym jak największego komfortu jazdy, m. in. przez zainstalowanie specjalnych urządzeń klimatyzacyjnych i ogrzewczych, wygodnych siedzeń, panoramicznych szyb itp. (Af)

Nowy system pracy

W tych dniach Kolegium Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego podjęło decyzję w sprawie wprowadzenia od dnia 1 września czterobrygadowego systemu pracy w stalowni Huty Stalowa Wola. O nowym systemie pracy, który wprowadzany jest od nowego czasu we wszystkich naszych hutach, pisaliśmy już wczelniej. Warto jednak dodać, że w związku z tą zmianą stau zatrudnienia w stalowowlskiej stalowni wzrosło i podwyższony zostanie fundusz płac.

Poprawę warunków pracy i wzrost zarobków przyjmą hutnicy ze szczerą radością.

(n. P.)

Gratulujemy!

Duży sukces odniosła ostatnio Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Przeworsku. W zorganizowanym przez „Tygodnik Kulturalny” oraz Ministerstwo Kultury i Sztuki ogólnopolskim konkursie pt. „Piękno na co dzień”, zajęła jedno z czołowych miejsc i zdobyła znaczną nagrodę pieniężną na zakup nowego sprzętu. Indywidualną nagrodę pieniężną otrzymała także kierowniczka Biblioteki Jadwiga Mielkiewicz. Warto zaznaczyć, iż jest to jedyna placówka kulturalna naszego województwa, którą tak wysoko ocenili organizatorzy konkursu za ożywioną działalność w zakresie upowszechniania plastyki i podniesienia estetyki życia codziennego.

(af)

